

Διαστάσεις

ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΜΗΤΣΟΥ

Όταν επικρατεί η ιδεολογία

Στη διάρκεια της προηγούμενης διακυβέρνησης, υπήρχαν στιγμές που σ' έπανε πραγματική απελπισία. Όχι αναγκαστικά σε σχέση με την κατάσταση της οικονομίας και τις διαπραγματεύσεις με την τρόικα: εκεί γίνονταν ασφαλώς λάθη, απ' όλες τις πλευρές, αλλά χαρασσόταν ταυτόχρονα και μια πορεία, δύσκολη, κακοτράχαλη, ανηφορική, γεμάτη εμπόδια και λακκούβες, πάντως μια πορεία με συγκεκριμένο στόχο και προορισμό. Υπήρχαν κάποιες άλλες επιλογές, που έδειχναν ότι αυτή η χώρα δεν διδάσκεται από το παρελθόν της, ότι το πολιτικό σύστημα είναι ανίκανο να ανανεωθεί, ότι η διαφθορά και η φοροδιαφυγή βρίσκονται στο DNA μας. Οι Μπαλτάκοι. Ο Γιακουμάτος και η Βούλτεψη, η στροφή δηλαδή στον λαϊκισμό την ώρα ακριβώς που έπρεπε να επιδειχθεί η μέγιστη δυνατή ευθύνη και σοβαρότητα. Η άρνηση – όχι αδυναμία, άρνηση – να ληφθούν μέτρα στην κατεύθυνση της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Όλες εκείνες τις ώρες, όμως, υπήρχε ένα σταθερό σημείο αναφοράς. Υπήρχε η βεβαιότητα ότι ένα κέντρο, σε συνεργασία με ένα άλλο κέντρο, θα έκανε αυτό που έπρεπε την ώρα που έπρεπε, διορθώνοντας αστοχίες, λύνοντας παρεξηγήσεις, χαμηλώνοντας τους τόνους, εκτονώνοντας την ένταση. Το ένα κέντρο ήταν το υπουργείο Οικονομικών: ο Στουρνάρας, και στη συνέχεια ο Χαρδούβελης. Το άλλο κέντρο ήταν η «Ευρώπη»: οι Βρυξέλλες, το Βερολίνο, η Φρανκφούρτη. Ημασταν ήσυχοι. Υπήρχαν προβλήματα. Αλλά η ρήξη δεν περιλαμβανόταν στο λεξιλόγιο της κρίσης. Γιατί; Διότι επικρατούσε η λογική.

Αυτή η βεβαιότητα σήμερα απουσιάζει. Υπάρχει πάντα ένα «κέντρο» που λειτουργεί ψύχραιμα, μεθοδικά και – μέχρι στιγμής – αποτελεσματικά: η Τράπεζα της Ελλάδος. Αλλά το κέντρο αυτό δεν μπορεί να διορθώσει την προχειρότητα, την επιπολαιότητα και την αδιαλλαξία. Δεν μπορεί να γεφυρώσει τις διαφορές ανάμεσα στον Τσίπρα και τον Λαφαζάνη. Δεν μπορεί να αμβλύνει τις κακές εντυπώσεις από τη συμμετοχή των Ανεξαρτήτων Ελλήνων στην κυβέρνηση. Ούτε να αποτρέψει ενδεχόμενη ρήξη. Γιατί; Διότι επικρατεί η ιδεολογία.

Ο Πιερ Μοσκοβισί το είπε στη χθεσινή συνέντευξη Τύπου καθαρά: «Πρέπει να είμαστε λογικοί, όχι ιδεολογικοί». Και έχει μεγάλη συμβολική σημασία ότι τη φράση αυτή την είπε ένας Γάλλος, όχι ένας Γερμανός. Οι ψευδαισθήσεις τελείωσαν.